

Suy thoái kinh tế toàn cầu – thách thức và những cơ hội phát triển đối với kinh tế Việt Nam

TS. Đinh Sơn Hùng

(Phó Viện trưởng – Viện Nghiên cứu phát triển TP.HCM)

Suy thoái kinh tế thế giới đã tác động tiêu cực đến nhiều mặt của đời sống kinh tế - xã hội Việt Nam trong đó nổi lên một số khó khăn, thách thức lớn sau đây:

Thứ nhất, một số ngân hàng mất khả năng thanh khoản, rút lại tín dụng dẫn đến các doanh nghiệp khó tiếp cận thị trường vốn; lãi suất tăng, tăng chi phí vốn, vì vậy ảnh hưởng đến sản xuất kinh doanh và điều này đương nhiên sẽ vừa làm giảm nhịp độ tăng trưởng của nền kinh tế vừa giảm việc thu hút lao động. Do vậy, thất nghiệp sẽ có xu hướng gia tăng.

Thứ hai, đầu tư trực tiếp vào Việt Nam nói chung, TP.HCM nói riêng phần lớn là vốn vay, do đó dự báo rằng giai đoạn 2009 – 2010 vốn FDI và ODA sẽ có xu hướng giảm

Thứ ba, trên thị trường chứng khoán, các nhà đầu tư nước ngoài có khả năng thu hồi vốn và bán chứng khoán ra. Do đó, sẽ ảnh hưởng tiêu cực đến dự trữ ngoại hối và giá cả trên thị trường chứng khoán.

Thứ tư, xuất khẩu sẽ suy giảm, điều này vừa ảnh hưởng đến cán cân thanh toán quốc tế, thâm hụt thương mại; vừa làm tăng lao động mất việc, tác động tiêu cực đến thị trường sức lao động; thị trường bất động sản sẽ có xu hướng đình trệ và sự đình trệ của thị trường này sẽ tác động tiêu cực đến các thị trường khác.

Thứ năm, xu hướng bất bình đẳng về thu nhập và phân hóa giàu nghèo trong xã hội sẽ có khả năng gia tăng.

NHỮNG CƠ HỘI PHÁT TRIỂN CỦA VIỆT NAM TRONG ĐIỀU KIỆN KHỦNG HOẢNG KINH TẾ THẾ GIỚI

Dù kinh tế Việt Nam đã hội nhập sâu rộng vào nền kinh tế thế giới, do đó, khi kinh tế thế giới khủng hoảng, kinh tế Việt Nam cũng không thể thoát ra khỏi hiện trạng chung của kinh tế toàn cầu. Tuy vậy, do những yếu tố đặc thù, nên Việt Nam vẫn có thể nhận được những cơ hội phát triển. Cụ thể là trên một số phương diện chính sau đây:

1.- Do an ninh, chính trị xã hội ổn định và môi trường đầu tư đã được cải thiện, do đó, nếu Việt Nam tiến hành xúc tiến đầu tư tốt và nỗ lực cải thiện môi trường đầu tư có hiệu quả, thì Việt Nam vẫn có thể thu hút và kích thích việc gia tăng đầu tư nước ngoài và đầu tư tư nhân trong nước.

2.- Đây là cơ hội để các doanh nghiệp và nền kinh tế đẩy nhanh việc chọn lọc nhập khẩu những công nghệ hiện đại từ nước ngoài do một số doanh nghiệp ở nước ngoài vì khó khăn do tác động của khủng hoảng mà phải bán đi.

3.- Đây là giai đoạn mà Việt Nam phải tính toán, xác định chính xác những mặt hàng xuất khẩu có lợi thế so sánh.

4.- Cuộc khủng hoảng đã tạo ra áp lực và điều kiện để Việt Nam đẩy nhanh quá trình hoàn thiện cơ chế chính sách kinh tế vĩ mô, nâng cao hiệu quả, hiệu lực quản lý nhà nước.

5.- Khủng hoảng kinh tế thế giới tạo nên áp lực và cơ hội để Việt Nam chuyển dịch cơ cấu kinh tế, nhằm tạo nên một cơ cấu kinh tế có khả năng thích ứng cao trước những biến đổi và có khả năng khai thác, sử dụng có hiệu quả cao các nguồn lực, trên cơ sở đó nâng cao hiệu quả và chất lượng của phát triển.

6.- Cuộc khủng hoảng tạo nên một áp lực buộc các doanh nghiệp phải tái cấu trúc lại, đổi mới nâng cao hiệu quả quản trị và hiệu quả hoạt động để thích ứng trước những biến đổi.

7.- Khủng hoảng đã đặt ra yêu cầu cấp thiết để Việt Nam tăng cường kiểm soát và nâng cao hiệu quả đầu tư công, từ đây tác động “dây chuyền”, đến nâng cao hiệu quả đầu tư toàn xã hội.

Nói tóm lại, với tính cách là một bộ phận của nền kinh tế thế giới, khi kinh tế thế giới khủng hoảng sẽ có những ảnh hưởng tiêu cực tác động đến kinh tế Việt Nam nói chung, kinh tế TP.HCM nói riêng; nhưng chính cuộc khủng hoảng của kinh tế thế giới lại cũng tạo ra những điều kiện, áp lực và những cơ hội mà nếu Việt Nam nhanh nhạy nắm bắt, vận dụng thì vẫn có thể đẩy nhanh được sự phát triển. ***Nghĩa là, trong thách thức vẫn có những cơ hội cho phát triển./.***